

KANADA TEKNİK ENGELLER RAPORU

1. Kalite Altyapısı

Kanada Standartlar Konseyi (Standards Council of Canada – SCC)

Kanada Standartlar Konseyi, Kanada’da standardizasyon ve akreditasyon sisteminin koordinasyonundan sorumlu ulusal kurumdur. Kurum, Kanada’da standartların geliştirilmesi, uygulanması ve akreditasyon faaliyetlerinin yürütülmesi süreçlerini düzenlemekte; gönüllü standardizasyon sisteminin işleyişini koordine etmektedir.

SCC, ulusal düzeyde kamu kurumları, özel sektör, akademi ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapmaktadır. Uluslararası düzeyde ise Kanada’nın standartlar ve akreditasyon alanındaki temsilcisidir.

SCC’nin görevleri Kanada Standartlar Konseyi Kanunu (Standards Council of Canada Act) kapsamında belirlenmiştir. Bu kapsamda kurumun temel işlevleri şunlardır:

- Kanada Ulusal Standartlarının hazırlanmasına ilişkin kuralları belirlemek,
- Standart Geliştirme Kuruluşlarını (Standards Development Organizations – SDO) akredite etmek,
- SDO’lar tarafından geliştirilen standartları “Kanada Ulusal Standardı (National Standard of Canada)” olarak onaylamak,
- Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO) ile Uluslararası Elektroteknik Komisyonu (IEC) gibi uluslararası kuruluşlar bünyesindeki çalışmalara katılmak
- Uygunluk değerlendirme kuruluşlarının akreditasyonunu sağlamak.

Kanada’da, SCC tarafından akredite edilmiş dört Standart Geliştirme Kuruluşu (Standards Development Organization – SDO) bulunmaktadır. Bu kuruluşlar, kendi uzmanlık alanlarında standartlar geliştirmekte ve SCC onayıyla “Kanada Ulusal Standardı” statüsü kazandırılabilir.

- CSA Group (Canadian Standards Association)
- ULC Standards (Underwriters Laboratories of Canada)
- BNQ (Bureau de normalisation du Québec)
- CGSB (Canadian General Standards Board)

Kanada’daki standardizasyon sistemi temelde gönüllü (bağlayıcı olmayan) esaslara dayanmaktadır. Bununla birlikte, federal kurumlar (örneğin Canadian Food Inspection Agency (CFIA), Health Canada, Environment and Climate Change Canada (ECCC) ve Competition Bureau vb.), ihtiyaç duyduklarında söz konusu standartlara yasal düzenlemelerle bağlayıcı hale getirebilmektedir.

2. İthalat Denetimleri

a. Genel Bilgiler

Kanada’da gümrük işlemlerinden Kanada Sınır Hizmetleri Kurumu (Canada Border Services Agency - CBSA) sorumludur. Kanada’da ithalat beyanları Single Window Initiative (SWI) sistemi üzerinden dijital olarak yapılmakta, sistem CBSA ile 17 federal kurum arasında veri

paylaşımını sağlamaktadır. Bu sayede ürünlerin ilgili teknik, sağlık ve güvenlik düzenlemelerine uygunluğu dijital ortamda denetlenmektedir.

Kanada'ya gönderilen ürünlerin doğru GTİP (HS) kodu, menşe ülkesi ve gerekli uygunluk veya sertifikasyon belgeleri ile birlikte beyan edilmesi gerekmektedir. CBSA, beyan edilen bilgilerin doğruluğunu denetleyebilmekte veya fiziksel kontrol uygulayabilmektedir. Bu nedenle, ihracatçıların sevkiyat öncesinde Kanada'daki ithalatçılarıyla koordineli çalışarak ürünün sınıflandırması, belge gereklilikleri ve izin süreçleri konusunda tam uyum sağlamaları gerekmektedir.

CBSA, gümrük işlemlerini yürütürken ürünün niteliğine göre farklı federal kurumlarla iş birliği içinde denetim yapmaktadır. Bu kurumlar, gıda güvenliği, sağlık, çevre, enerji verimliliği, ulaştırma güvenliği veya ithalat izinleri gibi alanlarda düzenleyici sorumluluk taşımaktadır. Hangi ürün ve düzenlemeden hangi kurumun sorumlu olduğu, CBSA tarafından hazırlanan referans sayfada yer almaktadır:

<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/reflist-listeref-eng.html>

Tablo: Kurumlar ve Sorumluluk Alanları

Kurum	Sorumlu Ürün	Görev Alanı	İlgili Mevzuat	İnternet Sitesi
Canadian Food Inspection Agency (CFIA)	Gıda, et, süt, deniz ürünleri, taze meyve-sebze, tohum, canlı hayvan, bitki	Gıda güvenliği, hayvan ve bitki sağlığı, ithalat öncesi sertifikasyon ve karantina denetimleri	Safe Food for Canadians Act; Health of Animals Act; Plant Protection Act	https://inspection.canada.ca
Health Canada (HC)	İlaçlar, tıbbi cihazlar, kozmetikler, pestisitler, tüketici ürünleri	Sağlık güvenliği, ürün lisanslama, etiketleme ve piyasaya arz denetimleri	Food and Drugs Act; Pest Control Products Act; Consumer Product Safety Act	https://www.canada.ca/en/health-canada.html
Environment and Climate Change Canada (ECCC)	Tehlikeli atıklar, kimyasallar, yakıtlar,	Çevre koruma, sürdürülebilirlik, tehlikeli madde kontrolü ve emisyon standartları	Canadian Environmental Protection Act	https://www.canada.ca/en/environment-climate-change.html
Global Affairs Canada (GAC)	Çelik, alüminyum, tekstil, savunma ekipmanları ve diğer kontrollü mallar	İthalat/İhracat izinleri, kotalar ve ticaret kontrol listeleri	Export and Import Permits Act	https://www.international.gc.ca
Transport Canada (TC)	Motorlu taşıtlar, uçak parçaları, denizcilik ekipmanları, tehlikeli madde kapları	Ulaştırma güvenliği, araç standartları (CMVSS), Dangerous Goods Regulations	Motor Vehicle Safety Act; Transportation of Dangerous Goods Act	https://tc.canada.ca
Natural Resources	Yapı malzemeleri,	Enerji verimliliği standartları,	Energy Efficiency Act;	https://www.nrca.gc.ca

Canada (NRCan)	enerji tüketen cihazlar (beyaz eşyalar, motorlar)	etiketleme ve performans standartları	Explosives Act; Forestry Act	
Innovation, Science and Economic Development Canada (ISED)	Telekomünikasyon cihazları, radyo ekipmanları, elektrikli/elektronik ürünler, ölçüm cihazları	Teknik gereklilikler, elektromanyetik uyumluluk (EMC), radyo frekans ve ölçüm doğruluğu standartları	Radiocommunication Act; Weights and Measures Act; Telecommunications Act	https://ised-isde.canada.ca
Competition Bureau Canada	Tekstil, mücevher, tüketici ürünleri	Etiketleme, rekabeti koruma, haksız ticari uygulamaları önleme	Competition Act, Textile Labelling Act, Precious Metals Marking Act	https://www.competitionbureau.gc.ca

Canadian Food Inspection Agency (CFIA)

CFIA, Kanada'ya ithal edilen gıda, hayvan ve bitki ürünlerinin sağlık ve güvenlik standartlarına uygunluğunu denetler. Et, süt, balık, deniz ürünleri, taze meyve-sebze, tohum, canlı hayvan, hayvansal yan ürünler ve bitki materyalleri, ahşap paketleme ürünleri, uluslararası atık ve kullanılmış makine ve ekipmanlar gibi ürünler bu kurumun sorumluluğundadır.

Gıda ürünlerinin sağlık, hijyen, etiketleme ve izlenebilirlik standartlarını denetler. Ayrıca, gıda ve tarım ürünlerinin ihracat ve ithalat sertifikasyon süreçlerinin büyük bölümünü yönetir.

CFIA, ithalat öncesinde uygun sertifikaların (örneğin sağlık veya veteriner sertifikası) alınmasını zorunlu kılar ve ülkeye girişte CBSA ile koordineli olarak belge incelemesi veya fiziksel kontrol gerçekleştirebilir.

Kanada'nın "gıda ürünleri" ithalatında gerekli belge ve standartlarla ilgili bilgilere aşağıda yer alan adresten gümrük tarife pozisyonu ile sorgulama yapılarak erişilebilmektedir.

https://airs-sari.inspection.gc.ca/airs_external/english/decisions-eng.aspx

Gıda ithalatı yapan Kanada'daki ithalatçı şirketlerin CFIA tarafından onaylanan Kanadalılar için Güvenli Gıda Lisansı (Safe Food for Canadians-SFC Licence) alması zorunludur. Söz konusu lisans hakkında detaylı bilgiye aşağıda yer alan bağlantıdan erişilebilmektedir.

<https://inspection.canada.ca/en/food-licences/obtain-licence>

Global Affairs Canada (GAC)

GAC, Export and Import Permits Act kapsamında belirli ürünlerin ithalatında izin ve kota yönetimi yapar. Çelik, alüminyum, tekstil, savunma ürünleri gibi kontrol altındaki ürünlerin izin ve lisansları GAC tarafından düzenlenir. Kurum, ithalatçılardan önceden izin alınmasını şart koşar, CBSA ise sınırda GAC tarafından verilen lisansların geçerliliğini doğrular.

Kanada'da ihracat ve ithalatı kontrole tabi ürünlere ilişkin ürün listesine <https://www.international.gc.ca/controls-controles/prod/index.aspx?lang=eng> adlı linkten erişim sağlanması mümkündür.

Health Canada (HC)

Health Canada, insan sağlığını etkileyebilecek ilaçlar, tıbbi cihazlar, kozmetikler, pestisitler, kimyasal maddeler, gıda katkı maddeleri ve tüketici ürünleri gibi ürünlerin güvenliğinden sorumludur.

Ayrıca, kimyasallar gibi tehlikeli madde olarak addedilen“ithalatı konrole tabi ürünlerin satışı ve ithalatı ile ilgili konuları düzenlemektedir.

Kurum, bu ürünlerin Kanada mevzuatına uygun şekilde ruhsatlandırılması, etiketlenmesi ve piyasaya arz edilmesi için gerekli düzenlemeleri uygular.

Environment and Climate Change Canada (ECCC)

ECCC, çevreyi etkileyen veya koruma altındaki unsurlarla ilişkili ürünlerde denetim yapar. Tehlikeli atık ve kimyasalların ithalatı, nesli tükenme veya tehdit altında olan bitki ve hayvan türleri, korunan türlerden elde edilen ürünler (örneğin deri, kürk, ahşap), ozon tabakasını incelten maddeler, yakıtlar ve emisyonla ilişkili ürünler bu kapsamda yer alır.

Natural Resources Canada (NRCan)

NRCan, enerjiyle ilişkili ürünlerin verimlilik, performans ve etiketleme standartlarını denetler. Beyaz eşya, ev aletleri, aydınlatma ürünleri, motorlar, ısıtma-soğutma sistemleri gibi enerji tüketen cihazların asgari enerji verimliliği ve etiketleme gerekliliklerine uygunluğunu denetler.

Ayrıca, yapı malzemeleri ve inşaatta kullanılan enerjiyle ilişkili ekipmanların enerji verimliliği standartlarını da belirler ve denetler.

Innovation, Science and Economic Development Canada (ISED)

ISED, telekomünikasyon, elektrikli ve elektronik cihazlar, radyo ekipmanları, ölçüm aletleri ve laboratuvar cihazları gibi ürünlerde teknik düzenlemeleri belirler. Kurum, bu ürünlerin elektromanyetik uyumluluk (EMC), radyo frekans emisyonu, güvenlik ve ölçüm doğruluğu standartlarına uygun olmasını denetlemektedir.

Competition Bureau

Piyasada adil rekabetin korunması ve tüketici aldatmalarının önlenmesi amacıyla faaliyet gösteren federal kurumdur.

Kurum, tekstil, mücevher ve gıda dışı ürünlerde etiketleme ve ambalaj bilgilerinin doğruluğunu denetler. Ayrıca reklam, çevresel iddialar (environmental claims), fiyat indirimleri, ürün performansı ve menşe beyanları gibi konularda da yanlış veya yanıltıcı ticari uygulamaları önlemeyi amaçlar.

Transport Canada (TC)

Transport Canada, ulaştırma güvenliği ve araç standartlarından sorumlu kurumdur. Özellikle motorlu taşıtlar, uçak parçaları, deniz taşımacılığı ekipmanları ve tehlikeli madde taşıma kapları bu kurumun düzenlemeleri kapsamındadır.

b. Karantina İşlemleri

Kanada’da mallara yönelik karantina uygulamaları, ülkeye zararlı organizmaların, hastalık etmenlerinin ve biyolojik risklerin girişini önlemek amacıyla yürütülmektedir.

Karantina işlemleri Canadian Food Inspection Agency (CFIA) tarafından yürütülmekte, sınır girişlerinde ise Canada Border Services Agency (CBSA) tarafından uygulanmaktadır. Karantina uygulamaları, Plant Protection Act, Health of Animals Act ve Safe Food for Canadians Act mevzuatları kapsamında yürütülmektedir.

Uygulamalar, özellikle canlı hayvanlar, hayvansal ürünler, bitkiler, tohumlar, meyve-sebze, odun materyalleri, toprak ve ahşap ambalajlar gibi biyolojik risk taşıyan ürünleri kapsamaktadır.

Karantina uygulamaları risk temelli olup, zararlı veya hastalık tespit edilmesi halinde ürün imha edilmekte, iade edilmekte veya belirli bir süre gözetim altında tutulmaktadır.

c. Etiketleme

Gıda Dışı Ürünlerde Etiketleme Gerekliklikleri

Gıda dışı ürünlerin etiketleme esasları, Consumer Packaging and Labelling Act kapsamında belirlenmektedir. Etiketlerde yanıltıcı veya yanlış beyanlara yer verilmemesi gerekmektedir.

Zorunlu bilgiler; ürünün adı (product identity), net miktarı (net quantity) ve üretici, ithalatçı veya satıcının adı ve adresidir (dealer’s name and principal place of business). Bu bilgilerin tamamı İngilizce ve Fransızca olarak ve eşit büyüklükte yer almalıdır. Satıcı adı ve adresi gibi bazı bilgiler yalnızca tek dilde yazılabilir.

Ayrıca, Québec’te satılan ürünlerde Fransızca, ambalaj ve etiket üzerindeki tüm bilgelerde zorunludur. Fransızca metin, ürün adı, açıklama ve talimatlar dahil tüm ifadelerde yer almalı ve İngilizce veya diğer dillerle eşit görünürlükte olmalıdır.

Detaylı bilgilere aşağıda yer alan bağlantılardan ulaşılabilir.

<https://competition-bureau.canada.ca/en/labelling>

<https://competition-bureau.canada.ca/en/guide-consumer-packaging-and-labelling-act-and-regulations>

Gıda Ürünleri Etiketleme Gerekliklikleri

Kanada’da gıda ürünleri, tüketicilere doğru ve eksiksiz bilgi sunulmasını sağlamak amacıyla Canadian Food Inspection Agency (CFIA) tarafından belirlenen etiketleme kurallarına tabidir.

Etiketlerdeki temel bilgiler hem İngilizce hem de Fransızca olarak yer almalı ve aşağıdaki unsurları içermelidir:

- Ürünün adı (Common name)
- Menşe ülke (Country of origin)
- Üretim ve son kullanma tarihi ile saklama koşulları (Date markings and storage instructions)
- Üretici veya dağıtıcı bilgileri (Name and principal place of business)
- Ürün radyasyonla işlem görmüşse bunun belirtilmesi (Irradiated foods)
- Etiketin açık ve okunabilir biçimde yerleştirilmesi (Legibility and location)
- İçindekiler ve alerjen bilgileri (List of ingredients and allergens)
- Net miktar (Net quantity)
- Besin değeri tablosu (Nutrition labelling)
- Tatlandırıcı içerip içermediği (Sweeteners)

CFIA ayrıca, alerjen beyanları, “glutensiz” ifadeleri, sağlık beyanları ve organik sertifikasyonlar gibi özel ibarelere ilişkin de rehberlik sağlamaktadır. Bunun yanında; alkollü içecekler, çikolata, şekerleme ve atıştırılmalıklar, yağlar, balık ve deniz ürünleri, taze meyve-sebze, bal, et ve kümes hayvanı ürünleri gibi belirli ürün grupları için ek etiketleme kuralları uygulanmaktadır.

Tüm ambalajlı gıdalarda, ürünün besin içeriğine ilişkin bilgileri içeren Nutrition Facts Table bulunması zorunludur.

Detaylı bilgilere aşağıda yer alan bağlantılardan ulaşılabilir.

<https://inspection.canada.ca/en/food-labels/labelling/industry>

<https://inspection.canada.ca/en/food-labels/labelling/industry/nutrition-labelling>

Ayrıca, Health Canada tarafından 20 Temmuz 2022’de kabul edilen düzenleme uyarınca, 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren ön paketli gıdalarda, Front-of-Package (FOP) Nutrition Symbol olarak adlandırılan yeni bir uyarı etiketi kullanımı zorunlu hale gelecektir. Bu semboller, doymuş yağ, şeker veya sodyum oranı yüksek ürünlerde ambalajın ön yüzünde yer alacak ve tüketicilerin gıdanın besin değerini hızlı biçimde değerlendirebilmesini amaçlayacaktır. Düzenlemenin uygulanması CFIA tarafından denetlenecektir.

FOP etiketine ilişkin detaylı bilgiye aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/health-canada/services/food-nutrition/legislation-guidelines/guidance-documents/front-package-nutrition-symbol-labelling-industry.html>

Tekstil Ürünleri

Textile Labelling Act kapsamında, tekstil ürünlerinin etiketlerinde lif içeriği (yüzde oranlarıyla), üretici veya ithalatçı adı ve bakım talimatlarının yer alması zorunludur. Etiketlerin hem İngilizce hem de Fransızca olarak hazırlanması gerekmektedir.

<https://competition-bureau.canada.ca/en/labelling/textile-labelling/textile-labelling-requirements>

Çevresel Etiketleme

Kanada’da geri dönüştürülebilir ve çevre dostu paketleme uygulamaları giderek yaygınlaşmaktadır. Bu kapsamda, çevresel iddialarda (eco-friendly, biodegradable, recyclable) bulunulacaksa bu ifadelerin kanıtlanabilir ve doğrulanabilir olması gerekmektedir. Yanıltıcı çevre beyanları yaptırımla karşılaşabilmektedir.

<https://competition-bureau.canada.ca/en/how-we-foster-competition/education-and-outreach/environmental-claims-and-greenwashing>

Ayrıca, çevresel etkileri azaltmak amacıyla tek kullanımlık plastik ürünlerin (örneğin poşet, pipet, çatal-bıçak, karıştırıcı ve gıda kapları) üretimi, ithalatı ve satışı yasaklanmıştır.

<https://www.canada.ca/en/environment-climate-change/services/managing-reducing-waste/reduce-plastic-waste/single-use-plastic-overview>

d. Bitki Sağlığı Önlemleri

Kanada’da bitki sağlığının korunmasından sorumlu kurum Canadian Food Inspection Agency (CFIA)’dır. CFIA, bitki zararlılarının (böcek, mantar, bakteri, virüs, nematod, yabancı ot vb.) ülkeye girişini engellemek amacıyla denetimler yapmaktadır.

Kanada’ya bitkisel ürün ithalatı, ürünün türüne ve menşesine göre değişen sıkı düzenlemelere tabidir. İthalatçılar, sevkiyat konusu ürün ve ambalaj malzemeleri için geçerli bitki sağlığı gerekliliklerini CFIA’nın “Automated Import Reference System (AIRS)” üzerinden kontrol etmekle yükümlüdür:

https://airs-sari.inspection.gc.ca/airs_external/english/decisions-eng.aspx

Bazı ürünlerin (örneğin tohum, fide, süs bitkisi vb.) ithalatı için ithalat izni (import permit) ve/veya Bitki Sağlığı Sertifikası (Phytosanitary Certificate) zorunludur. Sertifika ve izin gerekip gerekmediği CFIA’nın “Automated Import Reference System (AIRS)” veri tabanı üzerinden gümrük tarife kodu girilerek öğrenilebilmektedir.

İthal edilen bitkilerin zararlı organizmalar taşıması gerekir. Potansiyel karantina zararlısı tespit edilmesi halinde, CFIA sevkiyatı karantina altına alabilir, iade edebilir veya imha edebilir. CFIA, zararlı risk değerlendirmesi (Pest Risk Assessment) sonucuna göre ithalat izni verebilir veya reddedebilir. Detaylı bilgiye aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://inspection.canada.ca/en/plant-health/invasive-species/plant-import/primer>

Düzenlemeye tabi zararlılara ilişkin listeye ise aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://inspection.canada.ca/en/plant-health/invasive-pests-and-plants/regulated-pests>

Ayrıca, ahşap ambalaj malzemeleri (palet, kasa, destek tahtası vb.) ise ısıtılmalı ve ISPM 15 standardına uygun işaret taşınmalıdır.

<https://inspection.canada.ca/en/plant-health/invasive-pests-and-plants/directives/forest-products/98-08>

e. Hayvan Sağlığı Önlemleri

Kanada’da hayvan sağlığının korunmasından sorumlu kurum Canadian Food Inspection Agency (CFIA)’dır. Hayvansal ürünlerin ithalatı, çok sayıda düzenlemeye tabi olup, Kanada bu alanda oldukça korumacı bir yaklaşım benimsemektedir.

Hayvansal ürünlerin (et, süt, yumurta, balık, bal, canlı hayvan vb.) Kanada’ya ihracatı, ürün türüne, menşe ülkeye ve işleme düzeyine bağlı olarak farklı düzenlemelere tabidir. İthalat öncesinde, bazı ürünlerde ihracatçı ülkenin yetkili veteriner otoritesi ile Kanada arasında ikili bir veteriner sağlık sertifikası (zoosanitary certificate) üzerinde mutabık kalınmış olması gerekmektedir. Bu sertifikalar ürünün menşei, üretim ve işleme koşulları ile hastalıklardan arındırılmış olduğuna ilişkin bilgileri içerir.

Bununla birlikte, bazı ürünlerde bu tür bir ikili sağlık sertifikası aranmayabilir. Sertifika gerekliliği, ürünün niteliğine ve menşe ülkeye bağlı olarak Kanada Gıda Denetim Kurumu (CFIA) tarafından belirlenmektedir. İthalat koşulları CFIA’nın Automated Import Reference System (AIRS) üzerinden kontrol edilebilmektedir.

https://airs-sari.inspection.gc.ca/airs_external/english/decisions-eng.aspx

Et ve Et Ürünleri:

Kanada, yalnızca onaylı tesislerden gelen ve CFIA ile ihracatçı ülke arasında onaylı sağlık sertifikasına sahip et ürünlerinin ithalatına izin vermektedir.

Türkiye şu anda CFIA tarafından et ve et ürünleri ihracatı için onaylı ülke listesinde yer almamaktadır. AIRS sisteminden de görülebileceği üzere, Türkiye’den et ve et ürünleri ithalatı yasaklı durumdadır.

<https://inspection.canada.ca/en/importing-food-plants-animals/food-imports/food-specific-requirements/approved-countries>

Süt ve Süt Ürünleri:

Kanada’ya süt ve süt ürünleri ithalatında, hayvan hastalıklarının ülkeye girişini önlemeye yönelik sıkı sağlık önlemleri uygulanmaktadır. Türkiye, CFIA’in şap hastalığından (Foot and Mouth Disease – FMD) ari ülkeler listesinde yer almamakta olup, süt ithalatı yasaklı durumdadır.

<https://inspection.canada.ca/en/animal-health/terrestrial-animals/diseases/reportable/foot-and-mouth-disease/countries-free-disease>

Ancak, Türkiye menşeli yoğurt ve peynir gibi fermente ürünler, ithalata uygun (approved) kabul edilmektedir. Söz konusu ürünlerin Kanada’ya ihracatında bir engel bulunmamaktadır.

Ürün bazında geçerli ithalat koşulları CFIA’nın Automated Import Reference System (AIRS) üzerinden kontrol edilebilmektedir.

Balık ve Su Ürünleri:

CFIA'nın Hassas Su Ürünleri Türleri Listesinde (<https://inspection.canada.ca/en/animal-health/aquatic-animals/diseases/susceptible-species>) yer alan ürünlerin Türkiye'den ithalatı yasaklı durumdadır (levrek ve çipura hariç). Ancak, ürün güvenli formda olduğunda (içi boşaltılmış balıklar, fileto, tütsülenmiş, tuzlanmış, salamura edilmiş veya kurutulmuş gibi) Kanada'ya ihracatına bir engel bulunmamaktadır.

Hassas Su Ürünleri Türleri Listesinde yer almayan su ürünlerinin Kanada'ya ihracatında ise bir yasak bulunmamaktadır.

Ayrıca, Türkiye menşeli kültür yoluyla yetiştirilmiş ölü levrek ve çipuranın Veteriner Sağlık Sertifikası (Zoosanitary Certificate) düzenlenerek Kanada'ya ihraç edilmesi mümkündür. CFIA, Türkiye'den levrek ve çipura ithalatında uyguladığı yasağı 8 Eylül 2025 tarihinde kaldırmıştır.

Yumurta ve Yumurta Ürünleri:

Kanada'ya taze yumurta ve yumurta ürünlerinin ithalatında uygulanan kısıtlamalar, özellikle kuş gribi (Highly Pathogenic Avian Influenza – HPAI) gibi hastalıkların yayılmasını önlemeye yöneliktir. Türkiye, CFIA'nın "HPAI-free countries" listesinde yer almamakta olup, Kanada'ya yumurta ithalatı yasaklı durumdadır.

<https://inspection.canada.ca/en/animal-health/terrestrial-animals/diseases/status-disease/hpai-countries-free>

Bal:

Kanada'ya bal ihracatında bir yasak bulunmamaktadır.

f. Helal Belgelendirme

Kanada'da Müslüman nüfusun son yirmi yılda hızlı artışı, helal gıda pazarının da önemli ölçüde büyümesini sağlamıştır. Müslüman nüfus 2 milyon kişiye ulaşmış ve toplam nüfusa oranı %5'a yükselmiştir. Ontario, yaklaşık 1 milyon müslüman ile en büyük müslüman nüfusa sahip eyalet konumundadır.

Kanada mevzuatına göre bir ürün "helal" olarak etiketlenecek veya tanıtılacaksa, bu beyanın doğru ve belgelenebilir olması gerekir. Etiketlerde ayrıca sertifikayı veren kuruluşun adının belirtilmesi zorunludur.

Helal ürünlerin güvenilirliğini sağlamak amacıyla ülkede çeşitli bağımsız ve özel sertifikasyon kuruluşları faaliyet göstermektedir. Başlıca kuruluşlar şunlardır:

- Halal Monitoring Authority (HMA)
- Halal Product Development Services
- ISNA Halal Certification Agency
- Islamic Food and Nutrition Council of Canada (IFANCC)
- Halal Montreal Certification Authority
- Canadian Halal Food Certifying Agency (CHFCA)

Bu kuruluşlar, üretim süreçlerinin helal standartlarına uygunluğunu denetlemekte ve ürünlerin Müslüman tüketiciler nezdinde güvenilirliğini artırmaktadır. Kanada’da bu kuruluşlar kamuya bağlı olmayıp, federal düzeyde merkezi bir akreditasyon sistemi bulunmamaktadır.

Helal sertifikalı ürünler Kanada pazarında giderek daha görünür hale gelmektedir. Özellikle Müslüman nüfusun yoğun olduğu bölgelerde perakendeciler bu talebe yanıt olarak ürün yelpazesini genişletmektedir. Adonis gibi etnik perakendeciler bu alanda öne çıkmakta olup, sertifikalı ürünler tüketici güveni ve şeffaflık açısından avantaj sağlayabilmektedir.

Helal ürünlerin etiketleme kuralları ile ilgili bilgiye <https://inspection.canada.ca/en/food-labels/labelling/industry/method-production-claims#c6> linkinden erişim sağlanabilmektedir.

3. İthalatta Talep Edilen Belge Örnekleri

Kanada’ya yönelik gerçekleştirilen ithalat işlemlerinde ülkenin gümrüklerinden sorumlu kuruluşu CBSA tarafından talep edilen formlara <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/publications/forms-formulaires/menu-eng.html#wb-auto-4> adlı link üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

Öte yandan, ithalat prosedürleri ile ilgili rehber niteliğinde temel bilgilere <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html> adlı link üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

4. Diğer Önemli Hususlar

Kanada’nın standardizasyon ve sertifikasyon gereklilikleri, ülkenin iklim koşulları ve elektrik sistemi başta olmak üzere altyapı farklılıkları nedeniyle, Türkiye ve geleneksel ihracat pazarlarımızdan farklılık göstermektedir. İthal edilecek ürünlerin tabi olduğu standartlar, Avrupa Birliği’nin kalite ve sağlık standartlarından farklı olup, çoğunlukla Amerika Birleşik Devletleri standartlarıyla benzerlik taşımaktadır.